

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 01-00-64 08 -07- 2019

На Ваш № КП-953-03-63/20.06.2019 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КП-953-03-63
гана 10.07.2019 г.

ДО
Г- ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за изменение на Наказателния кодекс, № 954-01-19, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 29.03.2019 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с Вашето писмо относно законопроект за изменение на Наказателния кодекс (НК), № 954-01-19, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 29.03.2019 г., Министерството на правосъдието изразява следното становище:

Със законопроекта се предлага изменение в санкцията на разпоредбата на чл. 343, ал. 3, б. „б“ от НК, като предвиденото сега наказание лишаване от свобода „от три до петнадесет години“, а в особено тежки случаи „от пет до двадесет години“ се заменят съответно с „от пет до двадесет“ и „от десет до тридесет“ години. В мотивите на вносителите към законопроекта се посочва, че се цели постигане на по-голяма адекватност на наказанието спрямо резултата от деянията, при които се извършват тежки нарушения на правилата за движение по пътищата, които са животнозастрашаващи и дори често се стига до отнемането на човешки живот.

Следва да се отбележи, че Министерството на правосъдието по принцип подкрепя отбелязаното от вносителите в мотивите им, че при индивидуализация на наказанието следва да се съобразяват обстоятелствата, които определят конкретната тежест на извършеното престъпление и характеризират личността на дееца.

Принципът за индивидуализацията на наказанието се съдържа в чл. 35, ал. 1 от НК, като в ал. 3 на същия член се предвижда, че то следва да е съответно на престъплението. Налагането на наказание е съществена част на правораздавателната дейност по

отношение на лицата, признати за виновни в извършването на престъпление. Съгласно правната теория, при индивидуализацията на наказанието следва да се съобразяват обстоятелствата, които определят конкретната тежест на извършеното престъпление и характеризират личността на дееца. Те обуславят по-голямата или по-малка степен на обществена опасност на извършеното и съответно нуждата от повече или по-малко интензивно наказателно въздействие, с оглед целите на специалната и генералната превенции.

В същото време обаче, предложената промяна за увеличение на наказанието лишаване от свобода „от пет до двадесет“ и „от десет до тридесет“ години следва да бъде обсъдена по-задълбочено. Формата на вината по основния състав на чл. 343, ал. 1 от НК е непредпазливост, а квалифициращите обстоятелства по ал. 3 обуславят налагането на по-тежко наказание, когато деянието е извършено в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози, или от него е настъпила телесна повреда или смърт на повече от едно лице, или деецът е избягал от местопроизшествието, или е управлявал, без да има необходимата правоспособност, или на пешеходна пътека.

В сега действащия текст на чл. 343, ал. 3, б. „б“ от НК (ДВ, бр. 74 от 2015 г.) законодателят е предвидил наказание при смърт - лишаване от свобода от три до петнадесет години, а в особено тежки случаи - лишаване от свобода от пет до двадесет години. Видно е, че с измененията от 2015 г. наказанията бяха значително увеличени. Към този момент законодателят явно е имал предвид правилото в съвременната наказателноправна доктрина да се взема предвид новата обществена оценка на деянията, ако има такава, и изразена в новия закон, да се отговори адекватно на очакванията на гражданското общество.

С настоящия законопроект се предлага предвидените наказания в чл. 343, ал. 3, б. „б“ от НК да бъдат още завишени, като мотивите и предварителната оценка за въздействие не съдържат в достатъчна степен обосноваване за направеното предложение.

Безспорно е че законодателят решава как да бъдат регулирани конкретни обществени отношения и какви наказания да се предвиждат, когато е извършено престъпление. Обяснение за направеното предложение за завишаване на размера на наказанието се съдържа в посочения в мотивите към законопроекта случай на отнет човешки живот на пешеходна пътека в гр. Приморско от употребил алкохол водач.

Без да се омаловажава степента на обществената опасност на деянието по чл. 343, ал. 3, б. „б“ от НК, предложеното завишаване на санкцията се явява неоправдано и несъобразено с правилото известно в правната доктрина като забрана за прекомерност, а също така и за съразмерност (чл. 35, ал. 3 от НК).

Действащата уредба на чл. 343, ал. 3, б. „б“ от НК отговаря на основното ръководно начало за индивидуализация и съразмерност на наказанието, предвид което Министерството на правосъдието счита, че не е налице обосноваване за необходимост от нейното изменение.

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

ДАНАИЛ ЖИРИЛОВ

